

ERFARENHETER AV EXKLUSION, MISSERKÄNNANDE OCH AMBITIONER OM ÖMSESIDIG SAMEXISTENS OCH BEROENDE I MÖTET MED DEN SVENSKA VÄLFÄRDSSTATENS STÖDSTRUKTURER – ATT UTFORSKA BERÄTTELSE FRÅN FÖRÄLDRAR MED MIGRATIONSERFARENHETER

Jesper Johansson & Åsa Söderqvist Forkby

Institutionen för socialt arbete, Linnéuniversitetet

Tidigare forskning har visat att det finns en misstro bland barn, ungdomar och föräldrar med migrationserfarenheter mot socialtjänsten och andra sociala myndigheter, bland annat utifrån rädsla för tvångsingripanden i relation till barn och ungdomar (Dominelli 2018; Persdotter & Andersson 2020; Grim & Persdotter 2021).

Syftet med detta paper är att beskriva och kritiskt analysera hur föräldrar med migrationserfarenheter förhandlar och hanterar de faktiska och normativa uppgifter och ansvar som läggs på föräldrar i Sverige, samt hur de uppfattar och upplever välfärdsstatens åtgärder för att stödja barn och ungdomar.

Materialet består av fokusgruppsintervjuer med föräldrar med migrationserfarenheter. Vidare analyseras materialet med hjälp av en tematisk och abduktiv analysmetod. Teoretiskt kombinerar vi perspektivet om konvivalitet (samexistens) (Gilroy 2004) med perspektivet om intersektionalitet (McCall 2005). Vår förståelse av konvivalitet är att det kan fungera som ett analytiskt verktyg för att undersöka på vilka sätt och under vilka villkor marginaliserade människor konstruktivt har försökt skapa möjligheter till samexistens trots olikheter (jfr Nowicka & Vertovec 2014). Vidare analyserar vi hur föräldrarna beskriver sina erfarenheter och uppfattningar om hur det välfärdsstatliga stödet kan utformas så att det upplevs som attraktivt, tillgängligt och något man kan ha förtroende för. Utöver detta fokuserar vi även på hur de intervjuade föräldrarna förhandlar sina erfarenheter av välfärdsstatens stöd till barn och ungdomar i relation till intersektionella kategorier som klass, kön och etnicitet/"ras".

Resultaten presenteras inom tre teman.

- Tvetydigheten i tillit och misstro mot välfärdsstatliga institutioner som arbetar med barn och ungdomar.

Det första temat innehåller tvetydigheten mellan föräldrarnas tillit till och benägenhet att vända sig till myndigheter snarare än sina egna nätverk och den misstro som finns mot socialtjänsten, men delvis också mot skolan och hälso- och sjukvården.

- Välfärdsstatens bemötande – erfarenheter och ideal.

Det andra temat innehåller föräldrarnas såväl positiva som negativa erfarenheter av bemötandet från välfärdsstatens professionella och myndigheter samt deras normativa ideal och uppfattningar om hur ett gott bemötande ser ut.

- "Lyssna mer" - Föräldrars råd för att förbättra stödet till barn och ungdomar.

Det tredje temat innehåller råd från föräldrar till välfärdsinstitutioner, organisationer och enskilda professionella om hur stödet kan förbättras.

Upplevelser av exklusion och misserkännande innebär att intervjupersonernas roller som föräldrar sätts under press samt att tilliten till välfärdsstatens stödstrukturer påverkas negativt. Trots intersektionella ojämlikhetsstrukturer, baserade på klass, kön och etnicitet/"ras", som de intervjuade föräldrarna upplever, uttrycker flera en vilja att stärka den ömsesidiga samexistensen och beroendet mellan sig själva och välfärdsstatens stödstrukturer för att underlätta samvaro i lokalsamhället och över rasifierade kategorier mellan "infödda" och "invandrare".